DOCUMENTS
TIPUS: Edicte
NOM: BCG-55-2023 4.4.3 4 Resposta E-466-2023-PBartolomé-MAAché
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 53609dea-4332-406f-8573-e759bc6f1491
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_00000000000000000000000036487
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat
REFERÈNCIES
EXPEDIENTS: E1.11.1.0-0211/2023 - 25/07/2023 19:20
SIGNATURES
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 13/10/2023 10:42
CARLES ENSENYAT REIG: 13/10/2023 11:12

Butlletí del Consell General

Any 2023 – IX Legislatura – Número 55/2023

16 d'octubre del 2023

4. IMPULS I CONTROL DE L'ACCIÓ POLÍTICA DEL GOVERN

4.4.3 Respostes escrites

Edicte

El síndic general, d'acord amb les previsions de l'article 90 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar la resposta del Govern a les preguntes formulades pel M. I. Sr. Pol Bartolomé Areny i la M. I. Sra. Maria Àngels Aché Feliu, consellers general del Grup Parlamentari de Concòrdia, per escrit de data 25 de juliol del 2023, relatives **al pla de prevenció dels efectes de les onades de calor en la salut de les persones,** i publicades en el Butlletí del Consell General número 43/2023, del 26 de juliol.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 13 d'octubre del 2023

Carles Ensenyat Reig
Síndic General

Butlletí del Consell General
Carrer de la Vall, 9-13 – AD500 Andorra la Vella – Principat d'Andorra – Tel. (376) 877877 – www.consellgeneral.ad
Dipòsit legal: AND.282-2021

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=53609dea-4332-406f-8573-e759bc6f1491 emprant el codi segur de verificació.

DOCUMENTS
TIPUS: Resposta
NOM: E-650-2023_2_Resposta_preg_E-466-2023_PBartolomé-MAAché.pdf
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 4f3fe8ec-44d6-4259-9958-faf99b07ab36
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_00000000000000000000000036463
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES
EXPEDIENTS: E1.11.1.0-0211/2023 - 25/07/2023 19:20
REGISTRE D'ENTRADA: 0650-2023 - 12/10/2023 10:52
SIGNATURES
ESTER MOLNÉ SOLDEVILA: 09/10/2023 11:33
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 12/10/2023 13:26

Govern d'Andorra

Ministeri de Justícia i Interior
Pregunta escrita al Govern (reg. núm. 466)

Preguntes escrites al Govern amb relació al pla de prevenció de les onades de calor en la salut de les persones. Registre d'entrada número 466, formulada pel M. I. Sr. Pol Bartolomé Areny i la M. I. Sra. Maria Àngels Aché Feliu, consellers generals del Grup Parlamentari de Concòrdia

Es demana:

1. Disposa el ministeri de salut i/o d'afers socials d'un pla específic i relatiu a la prevenció dels efectes de les onades de calor per la salut dels ciutadans? En cas que així sigui, voldríem saber en què consisteix aquest pla i si preveu mecanismes de coordinació amb els comuns per tal de fer front, de manera conjunta i coordinada, a l'impacte de les onades de calor en la salut de les persones?

L'article 33.1 de la Llei de protecció civil vigent estableix que els plans especials són l'instrument organitzatiu general de resposta per fer front a riscos concrets, la naturalesa dels quals requereix una metodologia tecnicocientífica específica, per sectors d'activitat, per activitats concretes i per tipus d'emergència. Així mateix, la disposició final quarta de la Llei esmentada estableix que el Govern disposa d'un termini màxim de dos anys a partir de l'aprovació i la publicació del Pla territorial nacional de protecció civil, que al seu torn s'ha d'aprovar en el termini màxim de tres anys a partir de l'entrada en vigor de la Llei esmentada, per aprovar els plans especials a què es refereix l'apartat 4 de l'article 33, i ordenar-ne la publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

El Govern, conscient de la importància dels plans esmentats, ja ha començat a treballar en alguns d'ells i actualment ja disposa de documents operatius elaborats pel Departament de Protecció Civil i Gestió d'Emergències. En aquest sentit, els documents operatius permeten sistematitzar les accions preventives associades a aquest fenomen i a d'altres, cada vegada que el Servei Meteorològic Nacional emet algun avís amb previsió de fenòmens meteorològics perillosos o adversos amb possibles afectacions a la població i preveuen mecanismes per canalitzar i traslladar tota la informació d'interès.

Els documents operatius esmentats preveuen que, en cas d'activació d'una prealerta, es duguin a terme les accions següents:

- Trasllat de l'avís meteorològic a tots els actors implicats, inclosos els comuns, i seguiment de l'evolució.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=4f3fe8ec-44d6-4259-9958-faf99b07ab36 emprant el codi segur de verificació.

Govern d'Andorra

- Elaboració d'un comunicat oficial del Govern per difondre'l als mitjans de comunicació.
- Difusió de la informació i dels consells d'autoprotecció associats al fenomen (vegeu l'annex 1) a través de les xarxes socials i dels panells d'informació variable.
- Difusió de la informació a través dels canals de comunicació d'RTVA.
- Programació de declaracions als mitjans en cas de ser necessari.
- Elaboració de comunicats elaborats conjuntament amb el Ministeri de Salut amb consells específics destinats a les persones més vulnerables.
- El Ministeri d'Afers Socials envia aquesta informació a tots els responsables de les llars de jubilats, direccions dels centres i establiments socials i sociosanitaris, així com al personal del Servei d'Atenció a Domicili (SAD), els quals fan canvis en l'atenció sociosanitària a la persona, modificant l'horari de les passejades a l'exterior, vigilant la hidratació de l'usuari, protegint-lo amb roba adequada i segons el cas fent l'activitat dins del domicili a una temperatura adequada, ja sigui ventilant-lo, abaixant persianes o facilitant aparells domèstics de climatització.
- Seguiment per part dels serveis socials d'atenció primària, del Ministeri d'Afers Socials i Funció Pública, ubicats a totes les parròquies i a les viles de Santa Coloma i el Pas de la Casa, dels diferents expedients que corresponguin a nuclis familiars vulnerables (ja sigui d'acord amb l'annex 1 o qualsevol altra persona en situació vulnerable, independentment del seu col·lectiu), facilitant i informant de les accions i consells específics per protegir-se i, si és el cas, aplicant el Decret del 7-10-2020 d'aprovació del Reglament de les prestacions econòmiques dels serveis socials i sociosanitaris, que en l'article 19.1 regula l'ajut per a contribuir al pagament de despeses derivades de l'ús de l'habitatge amb la finalitat de subministrar aparells domèstics de climatització (generalment ventiladors elèctrics), per facilitar que l'habitatge disposi d'una temperatura adequada i confortable a les necessitats de la persona i, si és el cas, al seu nucli de convivència, col·laborant també, si escau, en el pagament de la despesa corresponent al consum elèctric.

A part de les accions lligades directament a la publicació d'avisos i a l'arribada de fenòmens adversos, el Departament de Protecció Civil i Gestió d'Emergències també fa divulgació de consells d'autoprotecció i desenvolupa programes d'informació i campanyes de sensibilització que programa al llarg de l'any i que difon a través de diferents mitjans i suports, dirigits a formar la població perquè esdevingui més resilient.

En relació amb la coordinació amb els comuns, cal dir que tots els avisos meteorològics es traslladen als responsables de Protecció Civil dels comuns, que fan l'enllaç amb les autoritats comunals i els responsables dels altres departaments implicats amb la informació publicada per raó del seu sector d'activitat o àmbit d'actuació.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=4f3fe8ec-44d6-4259-9958-faf99b07ab36 emprant el codi segur de verificació.

Govern d'Andorra

En cas d'activació d'alguna prealerta, se sol·licita als comuns que es faci difusió de tota la informació que es penja a les xarxes socials dels departaments del Govern a través dels seus mitjans de difusió per tal d'arribar a més població.

2. Quin és el posicionament del Govern respecte als refugis climàtics? En efecte, el disseny de l'ordenament urbà és una qüestió inherent de l'acció comunal. Tanmateix, el Govern disposa d'espais públics en les diferents parròquies d'Andorra que, eventualment, podrien formar part d'una xarxa pública d'espais "de refugi climàtic", entenent aquests com espais interiors o exteriors que proporcionen confort tèrmic a la població en un context d'altes temperatures.

Abans d'iniciar un estudi per identificar una xarxa pública d'espais de refugi climàtic, el Govern d'Andorra, a través de la Secretaria d'Estat de Transició Energètica, Transports i Mobilitat, ha iniciat un estudi per identificar l'impacte i la vulnerabilitat dels efectes del canvi climàtic sobre la salut.

En aquest sentit, l'article 53 de la Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls a la transició energètica i del canvi climàtic encomana al Govern estudiar l'impacte i la vulnerabilitat del territori en relació amb el canvi climàtic, i que aquesta atribució sigui exercida de forma directa a través dels ministeris competents en les diverses temàtiques sectorials, o de forma indirecta a través de centres d'estudis o d'investigació, considerant que les temàtiques que es consideren prioritàries són la salut, l'agricultura, l'energia i el turisme.

Aquest estudi està en procés d'elaboració, i actualment estan en procés de definició l'abast i els indicadors per poder valorar els impactes i vulnerabilitats del canvi climàtic en cada sector que s'ha d'analitzar.

Per tant, una vegada s'obtinguin les conclusions de l'estudi es podrà determinar les accions concretes que s'han d'implementar, entre les quals podria haver-hi la creació d'una xarxa de refugis climàtics.

3. Existeixen mesures aplicables a les empreses i/o les administracions publiques adreçades a reduir o compactar l'horari de la jornada laboral dels professionals que desenvolupen la seva activitat a l'exterior i que pateixen especialment les temperatures extremes durant els períodes afectats per fenòmens meteorològics adversos? En cas que sigui així, quines són aquestes mesures?

Les empreses estan sotmeses a la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals, i en relació amb la qüestió plantejada, l'article 56 estableix el següent:

"1. L'empresa pot declarar, comunicant-ho fefaentment i per qualsevol mitjà als assalariats, la suspensió del contracte per a les activitats que no es poden desenvolupar puntualment a causa de les inclemències del temps; en aquest cas, l'empresa té l'obligació de satisfer als assalariats afectats la totalitat dels salaris corresponents a les hores perdudes per aquest motiu,

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=4f3fe8ec-44d6-4259-9958-faf99b07ab36 emprant el codi segur de verificació.

Govern d'Andorra

que són recuperables repartint-les entre els dies laborables de les setmanes següents, dins d'un període màxim de sis mesos.

En tot cas, no es poden recuperar més de dues hores per dia, i en total no es poden sobrepassar les 48 hores setmanals.

Per tenir dret a percebre el salari corresponent a les hores perdudes per inclemències del temps, la persona assalariada s'ha de presentar al centre de treball a les hores fixades com a inici de la jornada laboral, excepte si l'empresa indica el contrari mitjançant una comunicació fefaent a la mateixa persona assalariada o, en el cas que n'hi hagi, als delegats dels assalariats o al comitè d'empresa.

2. Malgrat el que disposa l'apartat anterior, si l'empresa disposa d'altres centres de treball o d'altres funcions similars en el mateix centre no afectades per les inclemències atmosfèriques, pot establir la suspensió del contracte o bé, mentre duri la situació, pot:

a) Desplaçar els assalariats que no poden dur a terme les seves activitats a altres centres de treball.

b) Encomanar altres activitats que no hagin resultat afectades per les inclemències del temps en el mateix centre de treball o en un altre centre de treball, encara que s'hagin de fer funcions diferents de les habituals.

3. No es consideren incloses en aquest article les suspensions de funcions per temps indefinit motivades per les circumstàncies climatològiques que impedeixen l'exercici de les funcions suspeses en determinades zones durant èpoques concretes de l'any."

Més enllà d'aquesta mesura, la normativa en matèria de salut i seguretat en el treball vigent a Andorra estableix que els empresaris, en compliment del seu deure de protecció, han de garantir la seguretat i la salut dels treballadors, en tots els aspectes relacionats amb la feina, mitjançant la integració de l'activitat preventiva en les modalitats organitzatives dels serveis de prevenció que preveu la llei. Queda establert que els serveis de prevenció i protecció han de fer l'avaluació dels factors de risc que puguin afectar la seguretat i la salut dels treballadors durant la seva activitat laboral, tenint en compte el tipus d'activitat de l'empresa, les característiques dels llocs de treball existents i dels treballadors que hagin d'ocupar-los, i també determinar les mesures preventives adequades que s'han d'adoptar. En aquest sentit, en l'avaluació de riscos tindria cabuda que constés com a mesura preventiva la reducció o la compactació de l'horari de la jornada laboral.

També, el Reglament de seguretat i de protecció de la salut en les obres de construcció, de l'1 de desembre del 2010, es refereix, en l'article 19, a la roba de protecció, especificant els requisits que ha de complir, entre els quals el de protegir el treballador de la calor i la intempèrie, entre d'altres, i en l'article 53 estableix que l'empresa ha de posar a disposició del personal aigua potable i fresca per beure. Si les condicions climatològiques ho exigeixen, s'han de posar begudes calentes a disposició dels treballadors.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=4f3fe8ec-44d6-4259-9958-faf99b07ab36 emprant el codi segur de verificació.

Govern d'Andorra

El Reglament regulador de les disposicions mínimes de seguretat i de salut per a la utilització d'equips de protecció individual, del 3 d'octubre del 2012, en l'annex I, inclou la roba de protecció contra la calor i la roba de protecció contra el fred dins de la llista indicativa i no exhaustiva d'equips de protecció individual.

Pel que respecta al sector públic, cal dir que des de fa anys, el Govern té implantat l'horari intensiu durant la temporada d'estiu. Així mateix, l'any 2020 va aprovar l'informe relatiu a la flexibilització de la jornada laboral per al personal del Cos General de l'Administració i del Cos Diplomàtic per oferir la possibilitat d'escollir tres propostes d'horari.

Des de llavors, el personal es pot acollir a fer un horari de treball compactat i ininterromput a l'estiu i les setmanes de jornada intensiva de set o set hores i mitja diàries, depenent de l'horari que facin durant l'any. Portant a terme aquest horari, el Govern promou una mesura per reduir l'exposició a temperatures extremes, a més d'una política de conciliació de la vida familiar, personal i laboral de la plantilla.

Aquesta compactació en l'horari permet que a l'estiu, temporada en què es fa horari intensiu, el personal pugui començar la jornada a les 7:30 h i finalitzar-la a les 14:30 h, fet que comportaria menys exposició a temperatures elevades i minimitzar els efectes negatius a la salut.

S'exposa a continuació un exemple concret. És el cas de l'horari al qual s'acull el personal amb perfil operari i conductor del COEX. Aquest personal, que desenvolupa la major part de les seves funcions a l'aire lliure, té implantat l'horari compactat de 7:30 h a 15:00 h a l'estiu. Aquest horari permet que desenvolupin les tasques en hores no centrals del dia i puguin estar menys exposats a possibles onades de calor.

Escaldes-Engordany, 9 d'octubre del 2023

Ester Molné Soldevila
Ministra de Justícia i Interior

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=4f3fe8ec-44d6-4259-9958-faf99b07ab36 emprant el codi segur de verificació.

Govern d'Andorra

Annex 1

Grup de persones més vulnerable davant les altes temperatures

Si bé tota la població és susceptible de tenir problemes a causa de la calor, les persones amb més risc són les següents:

- Persones més grans de 70 anys.
- Persones amb discapacitats físiques o psíquiques i limitacions de mobilitat i/o d'autocura.
- Persones que fan una activitat física important.
- Persones que treballen exposades a la calor, a l'aire lliure o en interiors.
- Nadons i infants.
- Persones amb malalties cròniques: hipertensió arterial, diabetis, malalties cardiovasculars, malalties respiratòries, malalties renals, malalties hepàtiques, Parkinson, Alzheimer, obesitat i altres malalties cròniques.
- Persones que prenen una medicació especial (antidepressius, tranquil·litzants, psicòtrops, diürètics...), o que consumeixen substàncies psicoactives o alcohol.

Altres col·lectius amb una vulnerabilitat més gran són les persones que viuen soles o en una situació de pobresa.

Mesures de prevenció i consells d'autoprotecció per evitar els problemes derivats de la calor

· Cal protegir-se del sol i la calor

- Durant el dia, cal tancar les portes i les finestres i abaixar les persianes si entra el sol o la calor; cal obrir-les a la nit i a la matinada, quan la temperatura exterior és més baixa.
- Cal evitar sortir de casa en les hores de màxima calor, sempre que sigui possible, i estar en les cambres més fresques de la casa.
- Cal evitar el sol en les hores del migdia i caminar o mantenir-se a l'ombra.
- Cal utilitzar roba lleugera, preferiblement de colors clars i que no sigui ajustada.
- Cal protegir-se el cap amb una gorra o un barret.
- Cal utilitzar algun tipus de climatització (ventilador, aire condicionat o, senzillament, un ventall), almenys dos hores al dia.
- Cal prendre dutxes fresques diverses vegades al dia, en cas d'acalorament.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=4f3fe8ec-44d6-4259-9958-faf99b07ab36 emprant el codi segur de verificació.

Govern d'Andorra

· Cal limitar l'activitat física en les hores de més calor.

- Cal reduir les activitats intenses.
- Cal evitar les hores del migdia (12-16 h).
- Cal refrescar-se i beure sovint.
- Cal portar un ritme adequat a la forma física.

· Cal beure força aigua i vigilar l'alimentació

- Cal beure aigua i sucs de fruita, encara que no es tingui set (entre 1,5 i 2 litres per dia).
- Cal evitar les begudes alcohòliques, les que continguin cafeïna i les ensucrades.
- Cal evitar els menjars molt calents i amb moltes calories (àpats copiosos i energètics).

· Desplaçaments en cotxe

- Cal portar aigua suficient.
- No s'han de deixar, en cap cas, els infants sols al cotxe, encara que sigui per una aturada curta.
- Cal evitar les hores de més calor, sempre que sigui possible.

· Precaucions amb els infants i les persones que tenen dificultats per tenir cura de si mateixes

- Cal vigilar que s'hidratin correctament i donar-los regularment aigua per beure, encara que no ho demanin.
- Cal vigilar que es protegeixin i que no s'exposin a la calor.
- Cal que utilitzin roba lleugera, ampla i de colors clars.
- Cal que utilitzin gorra.
- Cal evitar que estiguin exposats al sol durant estones llargues.
- Cal visitar regularment, com a mínim un cop al dia, la gent gran o malalta que viu sola i ajudar-los a seguir les mesures preventives.

· Precaucions per a les persones que prenen medicació i/o pateixen malalties cròniques

- Cal consultar als professionals sanitaris les actuacions que s'han de dur a terme, especialment en cas de prendre alguna medicació, per si s'ha d'adaptar.

Escaldes-Engordany, 9 d'octubre del 2023

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=4f3fe8ec-44d6-4259-9958-faf99b07ab36 emprant el codi segur de verificació.